

**AMENAJAREA TERITORIULUI PENTRU
PLANTAȚIA POMICOLĂ ȘI
PERFECTAREA ACTELOR PENTRU
SUBVENȚIONARE
(studiul de caz)**

Student: Dubița Dumitru

**Coordonator: Rodica Sîrbu
dr., conf. univ.**

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru

Departamentul Inginerie Civilă și Geodezie

Admis la susținere:

Șef DICG, conf. univ. dr.

_____ A. Taranenco

" ____ " _____ 2026

**AMENAJAREA TERITORIULUI PENTRU
PLANTAȚIA POMICOLĂ ȘI PERFECTAREA
ACTELOR PENTRU SUBVENȚIONARE
(studiul de caz)**

Teză de licență

Student: _____ Dubița Dumitru

Coordonator: _____ Sîrbu Rodica,
dr., conf. univ.

ADNOTARE
la proiectul de licență cu tema
Amenajarea teritoriului pentru plantația pomicolă și perfectarea actelor pentru subvenționare
(studiul de caz)
a studentului gr. COT- 217 AG specialitatea „Cadastru si Organizarea teritoriului”
autor **Dubița Dumitru**

Structura proiectului: Proiectul de licență include adnotări în limba română și engleză, cuprins, introducere, patru compartimente, concluzii, surse bibliografice 26 de titluri și 57 pagini memorii explicative.

Cuvinte-cheie: resurse funciare, plantații pomicole, sortiment pomicol, indicatori economici, subvenții, investiții.

Scopul proiectului este identificarea sectoarelor de teren care corespund indicatorilor pentru înființarea plantațiilor pomicole, privit prin prisma promovării politicilor investiționale și de cercetare din domeniul agriculturii și inovației.

Stațiunea Didactică Experimentală „Criuleni”, a fost înființată cu scopul principal de a îmbina activitățile academice cu cele de cercetare practică în domeniul horticulurii și pomiculurii.

Obiectul cercetării reprezintă teren agricol cu o suprafață de 129,7848 ha din extravilanul or. Criuleni a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală „Criuleni”.

Principalele obiective ale înființării sectorului horticol includ: instruirea practică a studenților, cercetarea științifică în pomicultură, valorificarea cercetărilor în producție, dezvoltarea potențialului didactic.

Proiectul a fost elaborat utilizând metodele de cercetare, precum: grupări de analiză și sinteză, metode statistice de evaluare și metoda experimentală, pentru realizării studiului am analiza acte legislație, documente publice, rapoarte oficiale și articole de specialitate.

Datele cantitative au fost extrase din baza de date a Biroului Național de Statistică din Republica Moldova, din rapoarte și documente oficiale a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova din baza de date a Infrastructurii Naționale de Date Spațiale la scara 1:10000, am analizat și am decupat hărți tematice necesare pentru elaborarea proiectului.

Ca rezultat a fost elaborate proiectul tehnic de înființare a plantației pomicole pe o suprafață totală de 11,4083 ha și sau perfectat acte pentru subvenționare.

Rezultatul este elaborare proiectul pentru plantația pomicolă, inclusive cu alegerea sortimentului, diverse scheme de plantare și calculul investițiilor necesare pentru înființarea plantațiilor.

În cadrul Stațiunii va funcționa un centru de excelență unde teoria agronomică este testată și demonstrată practic, contribuind la dezvoltarea sectorului agricol din Republica Moldova.

ANNOTATION
to the bachelor project with the theme
„Territorial planning for an orchard plantation and preparation of subsidy documentation (Case Study)”
of the student gr. COT- 217 AG specialty "Cadastral and Land Management"
author **Dubița Dumitru**

Project structure: The bachelor's project includes annotations in Romanian and English, table of contents, introduction, four chapters, conclusions, a bibliography composed of 26 titles, and 57 pages of explanatory memorandum.

Keywords: land resources, fruit plantations, fruit assortment, economic indicators, subsidies, investments.

The goal of the project is to identify land sectors that meet the indicators for establishing fruit plantations, in light of the promotion of investment and research policies in the field of agriculture and innovation.

The Experimental Didactic Station "Criuleni" was established with the main purpose of combining academic activities with practical research in the field of horticulture and fruit growing.

The object of the research is an agricultural land plot with an area of 129.7848 ha located in the peri-urban area of Criuleni city, belonging to the State Enterprise "Experimental Didactic Station 'Criuleni'".

The main objectives in establishing the horticultural sector include: practical training of students, scientific research in fruit growing, the application of research outcomes in production, and the development of teaching capacity.

The project was developed using research methods such as: grouping, analysis and synthesis, statistical evaluation methods, and the experimental method. To carry out the study, we analyzed legislative acts, public documents, official reports, and specialized articles.

Quantitative data were extracted from the database of the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, from official reports and documents of the Agency for Geodesy, Cartography and Cadastre of the Republic of Moldova, and from the database of the National Spatial Data Infrastructure at a scale of 1:10000. We analyzed and extracted thematic maps necessary for the development of the project.

As a result, the technical project for the establishment of the fruit plantation on a total area of 11.4083 ha was developed, and the documents for subsidy application were prepared.

The result is the development of a project for the fruit plantation, including the choice of assortment, various planting schemes, and the calculation of the investments required for establishing the plantations. A center of excellence will operate within the Station, where agronomic theory is tested and demonstrated in practice, contributing to the development of the agricultural sector in the Republic of Moldova.

CUPRINS

INTRODUCERE	9
1 BAZELE METODOLOGICE, LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE ALE AMENAJĂRII TERITORIULUI PLANTAȚIILOR POMICOLE	13
1.1 Baza juridică a dezvoltării sectorului pomicol al Republicii Moldova.....	13
1.2 Influența factorilor de mediu asupra dezvoltării și fructificării plantațiilor.....	18
2 CARACTERISTICA CONDIȚIILOR NATURALE ȘI ECONOMICE A TERITORIULUI CERCETAT	20
2.1 Date generale despre localitate.....	20
2.2 Alegerea sectorului pentru amplasarea plantației pomicole.....	24
3 AMENAJAREA TERITORIULUI PLANTAȚIEI POMICOLE	28
3.1 Organizarea teritoriului plantației pomicole.....	28
3.1.1 Proiectarea tarlalelor, parcelelor, rețelelor de drumuri, în plantația pomicolă	28
3.1.2 Selectarea și amplasarea speciilor și soiurilor în plantația pomicolă	31
3.1.3 Tehnologia înființării și îngrijirea plantațiilor pomicole.....	34
3.2 Argumentarea economică a proiectului	41
3.3 Protecția mediului și măsuri antierozionale.....	44
4 PROCEDURA ȘI PERFECTAREA ACTELOR PENTRU SUBVENȚIONARE	48
4.1 Descrierea procedurii perfectării actelor pentru subvenționare.....	48
4.2 Perfectarea dosarului pentru subvenționare.....	52
CONCLUZII	55
BIBLIOGRAFIE	57
ANEXA 1 - Schița de proiect	59

					UTM 0731.3 – 16 ME			
<i>Mod.</i>	<i>Coala</i>	<i>Nr. doc.</i>	<i>Semnăt.</i>	<i>Data</i>				
Elaborat		Dubița D.			Elaborarea proiectului de Amenajarea teritoriului pentru plantația pomicolă și pregătirea actelor pentru subvenționare	<i>Faza</i>	<i>Coala</i>	<i>Coli</i>
Coordonator		Sîrbu R.				L	8	59
Verificat		Zubco E.			<i>UTM FCGC COT-217 AG</i>			
Aprobat		Taranenco A.						

INTRODUCERE

Republica Moldova accelerează procesul de modernizare a agriculturii, mizând pe tehnologii performante pentru a consolida competitivitatea și reziliența antreprenorilor din sectorul agroalimentar. Statutul de țară candidată la Uniunea Europeană, obținut la 23 iunie 2022, a impulsionat autoritățile să sprijine fermierii în tranziția către practici moderne, capabile să asigure producții stabile și de calitate. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a stabilit ca prioritate sprijinirea fermierilor care aleg să investească în livezi și vii intensive și super intensive.

Aceste tehnologii moderne asigură recolte mai mari, uniforme și calitative, reducând costurile de producere și sporind șansele de acces pe piețele externe.

Datele statistice confirmă avantajele economice ale acestor investiții. Până la 90% din recolta unei livezi super intensive de măr este de calitate superioară – aproape dublu față de livezile clasice; rentabilitatea unei livezi moderne depășește de peste două ori nivelul plantațiilor tradiționale.

Pentru a sprijini această tranziție, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a susținut defrișarea plantațiilor vechi și plantarea celor noi.

Între 2022 și 2024, prin Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, au fost alocați peste 253 milioane de lei pentru investiții în livezi și vii moderne. Prin aceste acțiuni, fermierii nu doar că își cresc profitabilitatea, dar se aliniază și cerințelor pieței europene, ceea ce le deschide noi oportunități de export.

Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural s-a consolidat în ultimii ani drept principalul instrument de sprijin pentru agricultori, oferindu-le resurse financiare necesare pentru a dezvolta afaceri mai puternice, a îmbunătăți calitatea produselor și a face față concurenței pe piețele locală și internațională.

Astfel, modernizarea plantațiilor și orientarea către tehnologii performante devin un pilon central al strategiei Republicii Moldova de a-și transforma agricultura într-un sector competitiv și durabil, pregătit pentru integrarea în piața europeană. [25]

Aplicarea procesul de subvenționare are loc în temeiul prevederilor Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, Hotărârea Guvernului nr. 507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, Hotărârea Guvernului nr. 476/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

					UTM 0731.3 – 16 ME	Coala
						10
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

Amplasarea geografică a sectorului experimental, tipologia solurilor și revitalizarea sistemului de irigare creează condiții economice favorabile și rezerve mari pentru o dezvoltare durabilă a sectorului agroindustrial.

Este de remarcat faptul că în ultimii ani se observă o implicare mai activă a agenților economici din teritoriu la apelarea subvențiilor către Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. O mare parte din subvenții sunt solicitate pentru înființarea plantațiilor multianuale.

Deși agriculturii Republicii Moldova îi revine doar 6% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, ponderea sa reală în economie este mult mai mare. Agricultura contribuie cu peste 20% la PIB și generează peste 45% din exporturile totale. Cu toate acestea, pentru anul 2026, o mare parte din resursele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural va merge pentru acoperirea obligațiilor din anii precedenți, nu pentru investiții noi. Asta înseamnă că fermierii rămân, din nou, fără resurse pentru dezvoltare. Avem nevoie urgentă de investiții, de credite accesibile și de programul „Livada Moldovei 2”, aprobat cât mai curând. În absența acestui program, pierdem fereastra de oportunitate pe piața UE. Moldova are nevoie de modernizarea a circa 100.000 de hectare de livezi și vii super intensive în următorii 5 ani, căci în prezent doar circa 14% sunt modernizate. Dacă nu schimbăm nimic, nu vom putea concura pe piețele externe. De aceea, solicităm majorarea Fondului la minimum 4 miliarde de lei pentru investiții, aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Irigare 2030 și identificarea unor instrumente financiare potrivite pentru agricultori”, a menționat Constantin Furculiță, directorul companiei Vitalitifruit-Grup SRL. [26]

La inițiativa Ministerului Agriculturii și Industriei, Executivul a decis în aprilie 2024 să transfere 12 loturi de teren agricol, cu o suprafață totală de circa 568 hectare, de la Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” (SDE Criuleni) la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM). Hotărârea prevede, de asemenea, transferul a 14 construcții cu o suprafață totală de 5894 m² de la Agenția Proprietății Publice la Ministerul Educației și Cercetării, pentru a fi utilizate de Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM).

Aceste acțiuni au fost întreprinse pentru a le oferi studenților experiențe educaționale complexe și relevante pentru cariera lor în agricultură, acest pas are un impact semnificativ asupra formării viitoarelor generații de specialiști în agricultură. Tinerii vor avea oportunitatea să-și aplice cunoștințele în practică.

La Universitatea Tehnică a Moldovei se examinează modele europene de gestionare a fermelor didactice pentru a moderniza Stațiunea de Cercetare și Extensiune în Agricultură Criuleni, care dispune de 570 de hectare de terenuri agricole.

Obiectivul este integrarea acestor resurse în activități academice, de cercetare și comerciale, după standarde utilizate în marile universități agricole din Europa.

					UTM 0731.3 – 16 ME	Coala
						11
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului urmărește ca stațiunea să devină un pilon al formării practice pentru studenți și viitorii specialiști din agricultură.

Valorificarea potențialului acestei infrastructuri ar permite dezvoltarea cercetării aplicate, precum și crearea unui parteneriat durabil între mediul academic, sectorul de cercetare și industria agroalimentară.

În cadrul acestei stațiuni didactice experimentale se preconizează fondarea diferitor sectoare. Sectorul horticol, unde va fi cea mai nouă plantație pomicolă, ca mai performantă plantație viticolă și inovațiile care se vor petrece în cadrul sectorului fitotehnic.

Pe terenul stațiunii funcționează deja:

- a) un lot demonstrativ de 27 ha, cu 51 de hibrizi de porumb testați, reprezentând toți distribuitorii de semințe din Republica Moldova;
- b) o plantație de viță-de-vie pe 4,7 ha, cu soiuri de masă și tehnice, parte a proiectului, cu diverse sisteme de susținere inclusiv și de tip pergolă, unde urmează a fi instalat un sistem modern de irigare;
- c) o suprafață de 7 ha destinată culturii porumbului prin tehnologia no-till, aflată în primul an de conversie spre agricultura conservativă;
- d) în primăvara acestui sa plantată o livadă moderna pe o suprafața de 11,4083 ha, în cadrul practicii de documentare am participat la amplasarea asortimentului pomicol pe specii; soiuri;
- e) în cadrul livezii este planificat și înființarea unei tarlale sau parcele cu plante subtropicale;
- f) de asemenea se discutată perspectivele extinderii infrastructurii de irigare, modernizării utilajelor agricole și colaborării internaționale în proiecte experimentale.

Putem menționa că, masa vegetală ce va fi recoltată de pe terenurile agricole, va fi folosită pentru ferma didactică a UTM, construită cu sprijinul Uniunii Europene, în cadrul unui proiect transfrontalier.

Proiectul de licență elaborat pentru Stațiunea Experimental Didactica include introducerea, patru compartimente, surse bibliografice și concluzii.

În compartiment „Bazele metodologice, legislative și normative ale amenajării teritoriului plantațiilor pomicole”, în scopul întocmirii prezentului proiect au fost studiate o serie de surse documentare, referitoare la dezvoltarea sectorului pomicol și a stațiunii experimentale, inclusiv acte legislative, datele statistice, broșuri tematice și articole din tot lanțului valoric al sectorului, starea actuală și perspectiva dezvoltării plantațiilor pomicole în țara noastră.

În compartimentul „Caracteristica condițiilor naturale și economice a teritoriului cercetat” este realizată analiza factorilor naturali și economici a dezvoltării localității, folosirea actualmente a fondului funciar, au fost studiate factori care influențează alegerea terenurilor pentru amplasarea plantației, alegerea sortimentul în conformitate cu zonarea pomicolă și interesul beneficiarului de a planta diverse specii și soiuri necesare pentru cercetare.

					UTM 0731.3 – 16 ME	<i>Coala</i>
						12
<i>Mod.</i>	<i>Coala</i>	<i>Nr. doc.</i>	<i>Semnătura</i>	<i>Data</i>		

În compartimentul „Amenajarea teritoriului plantației pomicele” in conformitate cu identificarea sectorului de teren pentru plantația pomicolă, am elaborate proiectul tehnic pentru înființarea livezii, a fost ales sortimentul conform cerințelor legislative și recomandărilor științifice, au fost estimate investițiile necesare pentru subvenționare.

În compartimentul „Procedura și perfectarea actelor pentru subvenționare” este descrisa procedura, etapele de perfectare și coordonare a dosarului pentru subvenționare

În Concluzie este specificată argumentarea proiectului în baza indicatorilor economici și evaluate necesitatea subvenționării proiectelor de producere și de cercetare.

Memoriul explicativ a proiectului de licență include 14 tabele, 5 figuri, 26 surse bibliografice și este expusă în 57 pagini.

					UTM 0731.3 – 16 ME	Coala
						13
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

CONCLUZII

Plantațiile multianuale au fost, sunt și vor rămâne una din ramurile de bază ale economiei naționale a Republicii Moldova. Ea se bazează pe tradițiile seculare ale poporului nostru, pe condițiile pedoclimatice favorabile pentru obținerea recoltelor stabilite și de o calitate superioară. Efectele negative ale plantațiilor multianuale care a determinat creșterea indirectă a costurilor de producție, manifestate prin poluarea solului, a apelor de suprafață, de adâncimea deteriorarea sănătății oamenilor, ca urmare a folosiri substanțelor chimice au provocat intrarea în secolul al XXI-lea cu cercetările și implementarea tehnologiilor avansate de cultivare a fructelor ecologice.

Înființarea unei plantații, indiferent de mărimea acesteia, necesită investiții materiale și financiare importate, imobilizate pe o perioadă îndelungată. De aceea este bine să cunoaștem toate aspectele ce asigură succesul afacerii.

Proiectul de licență a fost elaborată în baza studierii datelor reale despre fondul funciar al Stațiunii Didactice Criuleni, scopul acestei lucrări a fost folosirea rațională a terenurilor agricole și organizarea teritoriului sectorului experimental pentru plantația pomicolă.

Pe parcursul elaborării proiectului au fost primite decizii tehnice cu referință la dimensionare elementelor de proiect, selectarea și amplasarea speciilor și soiurilor.

În urma elaborării proiectului de organizarea teritoriului s-a ajuns la concluzia că înființare acestui sector didactico-experimental are o valoare de necontestat din motivul ca poate funcționa ca o punte între cercetare, educație și practică.

Aportul acestui sector va fi vizibil în timp, pe parcursul funcționării acestuia, pe mai multe direcții:

- a) aici se vor experimenta diferite specii și soiuri de pomi, pentru a evalua care se adaptează cel mai bine la condițiile locale, agricultorii vor pute observa direct rezultatele și vor putea alege soiuri mai productive și rezistente, diminuând riscurile ;
- b) se vor aplică și se vor testa metode moderne de cultivare: sisteme de irigare, fertilizare, protecția integrată a plantelor;
- c) acest sector va fi folosit pentru instruirea studenților și agricultorilor;
- d) prin aplicarea rezultatelor cercetării, agricultorii pot obține rezultate mai bune;
- e) sectorul va servește ca un centru de inovare, unde noile descoperiri sunt transferate în practică.

Acest tip de plantație va ajuta cercetătorii și agricultorii să învețe din exemple concrete, să adopte tehnologii eficiente și să dezvolte domeniul horticola în mod sustenabil.

					UTM 0731.3 – 16 ME	Coala
						56
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

BIBLIOGRAFIE

1. Legea horticulturii nr. 62 din 27-03-2025 în Monitorul Oficial Nr. 193-194 din 22.04.25
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148154&lang=ro
2. Legea Republicii Moldova cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr.276 din 16.12.2016. In: Monitorul Oficial nr. 67-71 din 03.03.2016
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136675&lang=ro#
3. Legea cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural nr. 71 din 31-03-2023 în Monitorul Oficial Nr. 134-137 din 20-04-2023
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136602&lang=ro
4. Legea privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii Agricole nr. 126 din 29-05-2025 În Monitorul Oficial Nr. 353-355 din 08-07-2025
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=153465&lang=ro#
5. Lege privind controlul financiar public intern, nr. 229 din 23-09-2010, în Monitorul Oficial Nr. 86-92 din 26-11-2010
6. Legea Republicii Moldova cu privire la protecția soiurilor de plante nr. 39 din 29.02.2008. In: Monitorul Oficial nr.99-101 din 06.06.2008
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 491 din 12-07-2023, cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural. În Monitorul Oficial Nr. 314-317 din 15-08-2023 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138594&lang=ro
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 840 din 18-11-2020 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a horticulturii pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia In: Monitorul Oficial Nr 332-342 din 11-12-2020
1. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1157 din 13.10.2008, cu privire la aprobarea Reglementării tehnice “Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole”. În: Monitorul Oficial nr. 193-194 din 28.10.2008.
2. Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 51/2021 cu privire la Recomandațiile agrotehnice privind modul de elaborare a proiectului și a planului de înființare a plantațiilor de pomi, arbuști fructiferi și căpșun. https://maia.gov.md/sites/default/files/51_24.11.2021.pdf
3. Ordinul Agenției Naționale pentru Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 96^a din 09.12.1997 despre aprobarea Instrucțiunii provizorii cu privire la elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului și Instrucțiunii provizorii privind modul de completare, elaborare și păstrare a dreptului deținătorului de teren
4. Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru, nr. 140 din 06-08-2012 despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=10887&lang=ro

					UTM 0731.3 – 16 ME	Coala
						57
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

5. Catalogul soiurilor de plante pentru anul 2025, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, Comisia de Stat pentru testarea soiurilor de plante, Ediție oficială, Chișinău, 2025, pag.132.
6. Cimpoieș, Gh., Pomicultura specială. Ch: Print-Caro, 2018. 148p. ISBN 978-9975-56-572-1
7. SÎRBU, RODICA. Indicații metodice pentru lucrările de laborator la unitatea de curs „Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale”, – Chișinău: S. n., 2021 (Lexon-Prim SRL). – 107 p.: ISBN 978-9975-64-327-6.
<http://dspace.uasm.md:8080/bitstream/handle/123456789/6908/Indicatii%20metodice.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
8. STRATAN, A., BAJURA, T., LUCAȘENCO, E., [et.al.]; Tarife de costuri în agricultură: Gid practic. Chișinău: INCE, 2022. 199 p. ISBN 978-9975-3579-4-4, ISBN 978-9975-3579-5-1 (PDF), <https://doi.org/10.36004/nier.2022.978-9975-3579-5-1>
9. ZBANCĂ, A., PANUȚA, S., VIRGILIU MOREI, [et al.]. Bugetarea activităților din sectorul vegetal al Republicii Moldova.; Univ. Agrară de Stat din Moldova.- Chișinău: 2017 (Tipogr.Print-Caro).- 249 p. ISBN 978-9975-56-465-6.
10. www.geoportal.md
11. www.soluri.md
12. www.statistica.md
13. https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Recensamint_agricol/Studiul_viniviticol_ro.pdf
14. <https://www.moldovenii.md/md/section/408>
15. <https://www.gismeteo.ro/weather-straseni-14496/>
16. <http://talmaza.md/index.php?pag=news&id=1220&rid=468&l=ro>
17. <https://agrobiznes.md/investitii-record-in-pomicultura-si-viticultura-pesto-253-mil-lei-alocati-fermierilor.html>
18. <https://agroexpert.md/rom/novosti/sectorul-pomicol-cere-investitii-si-aliniere-la-standarde-ue>

					UTM 0731.3 – 16 ME	<i>Coala</i>
<i>Mod.</i>	<i>Coala</i>	<i>Nr. doc.</i>	<i>Semnătura</i>	<i>Data</i>		58